

I

(Rättsakter vilkas publicering är obligatorisk)

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1638/2006

av den 24 oktober 2006

om fastställande av allmänna bestämmelser för upprättandet av ett europeiskt grannskaps- och partnerskapsinstrument

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artiklarna 179 och 181a,

med beaktande av kommissionens förslag,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget ⁽¹⁾, och

av följande skäl:

- (1) I syfte att effektivisera gemenskapens externa bistånd föreslås en ny ram för planering och tillhandahållande av stödinsatser. Denna förordning är ett av de generella instrument som direkt understöder Europeiska unionens yttre politik.
- (2) Europeiska rådet bekräftade vid sitt möte i Köpenhamn den 12–13 december 2002 att utvidgningen av Europeiska unionen innebär en viktig möjlighet att föra förbindelserna med grannländerna framåt på en grund av gemensamma politiska och ekonomiska värderingar och att Europeiska unionen förblir fast besluten att undvika nya skiljelinjer i Europa och att främja stabilitet och välbefinnande inom och bortom Europeiska unionens nya gränser.
- (3) Europeiska rådet upprepade vid sitt möte i Bryssel den 17–18 juni 2004 den vikt som det fäster vid förstärkt samarbete med dessa grannar, på grundval av partnerskap och gemensamt egenansvar samt gemensamma värderingar i fråga om demokrati och respekt för de mänskliga rättigheterna.
- (4) De privilegierade förbindelserna mellan Europeiska unionen och dess grannar bör bygga på åtaganden när det gäller gemensamma värderingar, inbegripet demokratins principer, rättstatsprincipen, goda styrelseformer och respekt för de mänskliga rättigheterna samt uppslutning kring principerna om marknadsekonomi, öppen, regelbaserad och rättvis handel, hållbar utveckling och fattigdomsminskning.

- (5) Det är viktigt att stöd genom denna förordning tillhandahålls i överensstämmelse med de internationella avtal och internationella konventioner i vilka gemenskapen, medlemsstaterna och partnerländerna är parter, och att det stödet ges med hänsyn till de allmänna principer i internationell rätt som är allmänt accepterade av parterna.
- (6) I östra Europa och i södra Kaukasien utgör partnerskaps- och samarbetsavtalen grunden för de avtalsmässiga förbindelserna. I Medelhavsområdet utgör Europa-Medelhavspartnerskapet (Barcelonaprocessen) en regional ram för samarbete, som kompletteras av ett nät av associeringsavtal.
- (7) Inom den europeiska grannskapspolitiken fastställer Europeiska unionen och partnerländerna ett antal prioriteringar gemensamt, vilka sedan införlivas i en rad gemensamt överenskomna handlingsplaner som täcker en rad centrala områden för särskilda insatser, inbegripet politisk dialog och reform, handel och ekonomisk reform, rättvis social och ekonomisk utveckling, rättsliga och inrikes frågor, energi, transport, informationsområdet, miljö, forskning och innovation, utveckling av det civila samhället samt kontakter mellan människor. Framsteg när det gäller att genomföra dessa prioriteringar kommer att bidra till att förverkliga partnerskaps- och samarbetsavtalens och associeringsavtalens fulla potential.
- (8) För att kunna stödja partnerländernas uppslutning kring gemensamma värderingar och principer och deras ansträngningar att genomföra handlingsplanerna bör gemenskapen kunna ge dessa länder bistånd och stödja olika former av samarbete emellan och mellan dem och medlemsstaterna med målet att bygga upp ett område med gemensam stabilitet, säkerhet och välbefinnande genom en omfattande ekonomisk integration och ett omfattande politiskt samarbete.
- (9) Ett viktigt mål för gemenskapens stöd är att främja politiska, ekonomiska och sociala reformer i alla grannländer. I Medelhavsområdet kommer man att arbeta för att uppnå detta mål inom ramen för den del av det strategiska

⁽¹⁾ Europaparlamentets yttrande av den 6 juli 2006 (ännu ej offentliggjort i EUT) och rådets beslut av den 17 oktober 2006.

- partnerskapet med Medelhavsområdet och Mellanöstern som avser Medelhavsområdet. De relevanta delarna av Europeiska unionens strategi för Afrika kommer att beaktas i förbindelserna med grannländerna i Nordafrika.
- (10) Det är viktigt att det stöd som kommer att tillhandahållas utvecklingsländerna bland grannländerna inom den ram som fastställs i Europeiska grannskapspolitiken bör överensstämma med målen och principerna för Europeiska gemenskapens utvecklingspolitik i enlighet med den gemensamma förklaringen "Europeiskt samförstånd om utveckling" ⁽¹⁾ som antogs den 20 december 2005 av rådet och företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet, Europaparlamentet och kommissionen.
- (11) Europeiska unionen och Ryssland har beslutat att utveckla sitt särskilda strategiska partnerskap genom att skapa fyra gemensamma områden, och gemenskapsstöd kommer att användas för att stödja utvecklingen av detta partnerskap och att främja gränsöverskridande samarbete vid gränsen mellan Ryssland och dess grannar i Europeiska unionen.
- (12) Den nordliga dimensionen utgör en ram för samarbetet mellan Europeiska unionen, Ryssland, Norge och Island, och det är viktigt att ekonomiskt bistånd från gemenskapen även används till att stödja verksamhet som bidrar till genomförandet av denna ram. De nya målen med denna politik kommer att fastställas i en politisk förklaring och ett politiskt ramdokument som kommer att utarbetas på grundval av de riktlinjer som godkändes av ministermötet om den nordliga dimensionen den 21 november 2005.
- (13) När det gäller partnerländerna i Medelhavsområdet bör stöd ges och samarbete äga rum inom ramen för det Europa-Medelhavspartnerskap som inrättades genom Barcelona-förklaringen av den 28 november 1995 och som bekräftades på tioårsdagen av Europa-Medelhavstoppmötet den 28 november 2005, varvid hänsyn bör tas till den överenskommelse som nåddes i det sammanhanget om att senast 2010 upprätta ett frihandelsområde för varor och inleda en asymmetrisk liberaliseringsprocess.
- (14) Det är viktigt att främja samarbete såväl vid Europeiska unionens yttre gräns som partnerländerna emellan, särskilt dem som ligger varandra nära geografiskt.
- (15) För att undvika att det uppstår nya skiljelinjer är det särskilt viktigt att undanröja hinder mot ett effektivt gränsöverskridande samarbete längs Europeiska unionens yttre gränser. Det gränsöverskridande samarbetet bör bidra till integrerad och hållbar regional utveckling i angränsande gränsregioner och en harmonisk regional integration i hela gemenskapen och med grannländerna. Detta mål kan bäst uppnås genom att man kombinerar mål för den yttre politiken med miljömässigt hållbar ekonomisk och social sammanhållning.
- (16) För att man skall kunna bistå partnerländerna i grannskapet att uppnå sina mål och för att främja samarbete mellan dem och medlemsstaterna är det önskvärt att upprätta ett enda politikstyrt instrument som ersätter en rad befintliga instrument. Därigenom säkerställs enhetlighet och programplanering och förvaltning av stödet förenklas.
- (17) Detta instrument bör även stödja gränsöverskridande samarbete mellan partnerländerna och medlemsstaterna och ge betydande effektivitetsvinster genom att verksamheten bedrivs via en enda förvaltningsmekanism och med en enda uppsättning förfaranden. Man bör utnyttja erfarenheter från genomförandet av grannskapsprogram under perioden 2004–2006 och verka enligt sådana principer som flerårig programplanering, partnerskap och samfinansiering.
- (18) Det är viktigt att de gränsregioner som tillhör länder i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och som för närvarande deltar i ett gränsöverskridande samarbete mellan medlemsstater och partnerländer får fortsätta att göra detta på grundval av sina egna resurser.
- (19) I denna förordning fastställs för perioden 2007–2013 en finansieringsram som utgör den särskilda referensen för budgetmyndigheten enligt punkt 37 i det interinstitutionella avtalet mellan Europaparlamentet, rådet och kommissionen om budgetdisciplin och sund ekonomisk förvaltning ⁽²⁾.
- (20) De åtgärder som är nödvändiga för att genomföra denna förordning bör antas enligt rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter ⁽³⁾.
- (21) Förvaltningsförfarandet bör användas när tillämpningsbestämmelser för det gränsöverskridande samarbetet fastställs och när det antas strategidokument, handlingsprogram och särskilda åtgärder som inte tas upp i strategidokument och vars värde överstiger tröskelnivån på 10 000 000 EUR.
- (22) Eftersom målen för denna förordning, nämligen att främja närmare samarbete och gradvis ekonomisk integration mellan Europeiska unionen och dess grannländer inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och de därför, på grund av insatsens omfattning, bättre kan uppnås på gemenskapsnivå, kan gemenskapen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.

⁽²⁾ EUT C 139, 14.6.2006, s. 1.

⁽³⁾ EGT L 184, 17.7.1999, s. 23. Beslutet ändrat genom beslut 2006/512/EG (EUT L 200, 22.7.2006, s. 11).

⁽¹⁾ EUT C 46, 24.2.2006, s. 1.

(23) Denna förordning gör det nödvändigt att upphäva rådets förordningar (EEG) nr 1762/92 av den 29 juni 1992 om genomförandet av protokollen om ekonomiskt och tekniskt samarbete som slutits av gemenskapen med icke-medlemsländer i Medelhavsområdet ⁽¹⁾, (EG) nr 1734/94 av den 11 juli 1994 om ekonomiskt och tekniskt samarbete med Västbanken och Gaza ⁽²⁾ och (EG) nr 1488/96 av den 23 juli 1996 om finansiella och tekniska stödåtgärder (Meda) för reformering av ekonomiska och sociala strukturer inom ramen för partnerskapet mellan Europa och Medelhavsområdet ⁽³⁾. Denna förordning kommer likaså att ersätta rådets förordning (EG, Euratom) nr 99/2000 av den 29 december 1999 om bistånd till partnerstaterna i Östeuropa och Centralasien ⁽⁴⁾, vilken upphör att gälla den 31 december 2006.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

AVDELNING I

MÅL OCH PRINCIPER

Artikel 1

Syfte och tillämpningsområde

1. Genom denna förordning upprättas ett grannskaps- och partnerskapsinstrument genom vilket gemenskapsstöd skall ges till utvecklingen av ett område med välstånd och god grannsamja mellan Europeiska unionen och de länder och territorier som förtecknas i bilagan (nedan kallade "partnerländerna").

2. Gemenskapsstödet skall användas till gagn för partnerländerna. Gemenskapsstödet får användas till ömsesidig nytta för medlemsstaterna och partnerländerna och deras regioner i syfte att främja sådant gränsöverskridande samarbete och samarbete mellan olika regioner som avses i artikel 6.

3. Europeiska unionen bygger på de grundläggande värderingarna frihet, demokrati, respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna samt rättsstatsprincipen och strävar efter att genom dialog och samarbete främja partnerländernas uppslutning kring dessa värderingar.

Artikel 2

Gemenskapsstödet räckvidd

1. Gemenskapsstödet skall främja ökat samarbete och en gradvis ekonomisk integration mellan Europeiska unionen och partnerländerna och särskilt genomförandet av partnerskaps- och samarbetsavtal, associeringsavtal eller andra befintliga eller framtida avtal. Det skall även uppmantra partnerländerna att göra insatser för att främja goda styrelseformer och en rättvis social och ekonomisk utveckling.

⁽¹⁾ EGT L 181, 1.7.1992, s. 1. Förordningen ändrad genom förordning (EG) nr 2112/2005 (EUT L 344, 27.12.2005, s. 23).

⁽²⁾ EGT L 182, 16.7.1994, s. 4. Förordningen senast ändrad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2110/2005 (EUT L 344, 27.12.2005, s. 1).

⁽³⁾ EGT L 189, 30.7.1996, s. 1. Förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 2112/2005.

⁽⁴⁾ EGT L 12, 18.1.2000, s. 1. Förordningen ändrad genom förordning (EG) nr 2112/2005.

2. Gemenskapsstödet skall användas för att främja åtgärder inom följande samarbetsområden:

- a) Främjande av politisk dialog och reform.
- b) Främjande av tillnärmning av lagstiftning för att höja standarden inom alla relevanta områden, särskilt för att främja partnerländernas gradvisa deltagande på den inre marknaden samt ökad handel.
- c) Stärkande av nationella institutioner och organ med ansvar för utarbetandet och det faktiska genomförandet av politiken på de områden som omfattas av associeringsavtal, partnerskaps- och samarbetsavtal och andra multilaterala avtal i vilka gemenskapen och/eller dess medlemsstater och partnerländer är parter och vars syfte är att uppnå de mål som anges i denna artikel.
- d) Främjande av rättsstatsprincipen och goda styrelseformer, inbegripet insatser för att öka effektiviteten i den offentliga förvaltningen och opartiskheten och effektiviteten inom rättsväsendet samt stöd till insatser mot korruption och bedrägerier.
- e) Främjande av alla aspekter av hållbar utveckling.
- f) Genomförande av regionala och lokala utvecklingsåtgärder i både landsbygds- och stadsområden för att minska obalanser och förbättra den regionala och lokala utvecklingskapaciteten.
- g) Främjande av miljöskydd, naturvård och hållbar förvaltning av naturresurserna, inbegripet sötvatten och marina resurser.
- h) Stöd till strategier för att minska fattigdomen för att bidra till att uppnå FN:s millennieutvecklingsmål.
- i) Stöd till strategier för att främja social utveckling, social integration, jämställdhet, icke-diskriminering, sysselsättning och social trygghet, inbegripet skydd av migrerande arbetstagare, social dialog samt respekt för fackliga rättigheter och grundläggande arbetsnormer, inbegripet när det gäller barnarbete.
- j) Stöd till strategier för att främja hälsa, utbildning och yrkesutbildning, vilket inte enbart inbegriper åtgärder för att bekämpa de svåraste överförbara och icke-överförbara sjukdomarna och störningarna, utan också tillgången till tjänster och utbildning på hälsoområdet, inbegripet reproduktiv hälsa och spädbarnsvård för flickor och kvinnor.
- k) Främjande och skydd av de mänskliga rättigheterna och de grundläggande fri- och rättigheterna, inbegripet kvinnors och barns rättigheter.

- l) Stöd till demokratiseringsprocessen, bland annat genom att stärka den roll som det civila samhällets organisationer spelar och främja mediemångfald samt genom valövervakning och biträde i samband med val.
- m) Främjande av det civila samhällets utveckling och av icke-statliga organisationer.
- n) Främjande och utveckling av en marknadsekonomi, inbegripet åtgärder för att främja den privata sektorn och utvecklingen av små och medelstora företag, för att uppmuntra investeringar och främja världshandeln.
- o) Främjande av samarbetet inom energi-, telekommunikations- och transportsektorerna, inbegripet när det gäller sammankopplingar, nät och drift av dessa, och förbättring av säkerheten i samband med internationella transporter och energiåtgärder samt främjande av förnybara energikällor, effektivt energiutnyttjande och miljövänliga transporter.
- p) Stöd till åtgärder som syftar till att öka livsmedelssäkerheten för medborgarna, särskilt åtgärder på de sanitära och fytosanitära områdena.
- q) Åtgärder som säkerställer effektiv och säker gränsförvaltning.
- r) Stöd till reformer och förstärkning av kapaciteten på området för rättsliga och inrikes frågor, inbegripet i asyl-, migrations- och återtagandefrågor samt frågor som gäller bekämpning och förebyggande av människohandel, terrorism och organiserad brottslighet, inbegripet dess finansiering, penningtvätt och skattebedrägeri.
- s) Stöd till administrativt samarbete för att öka öppenheten och informationsutbytet på beskattningsområdet i avsikt att bekämpa skatteflykt och skatteundandragande.
- t) Främjande av deltagande i gemenskapens verksamhet inom forskning och innovation.
- u) Främjande av samarbete mellan medlemsstaterna och partnerländerna inom högre utbildning och när det gäller rörlighet bland lärare, forskare och studerande.
- v) Främjande av mångkulturell dialog, kontakter mellan människor, inbegripet förbindelser med invandrargrupper som bor i medlemsstaterna, samarbete mellan civilsamhället och kulturinstitutioner samt ungdomsutbyten.
- w) Stöd till samarbete som syftar till att skydda det historiska arvet och kulturarvet samt främja dess utvecklingsmöjligheter, inbegripet genom turism.
- x) Stöd till partnerländernas deltagande i gemenskapens program och organ.
- y) Stöd till gränsöverskridande samarbete genom gemensamma lokala initiativ för att främja hållbar ekonomisk, social och miljömässig utveckling i gränsregionerna och integrerad territoriell utveckling över gemenskapens yttre gränser.
- z) Främjande av regionalt och subregionalt samarbete och integration, inbegripet där så är lämpligt, med länder som inte är berättigade till gemenskapsstöd enligt denna förordning.
- aa) Stöd i efterkrissituationer, inbegripet stöd till flyktingar och fördrivna personer samt stöd till katastrofberedskap.
- bb) Incitament till kommunikation och främjande av utbyte bland partnerländerna när det gäller åtgärder och verksamhet som finansieras inom ramen för programmen.
- cc) Åtgärder för att ta itu med gemensamma tematiska utmaningar på områden av gemensamt intresse och alla andra eventuella mål som är förenliga med denna förordnings tillämpningsområde.

Artikel 3

Politisk ram

1. Partnerskaps- och samarbetsavtalen, associeringsavtalen och andra befintliga eller framtida avtal genom vilka förbindelser upprättas med partnerländer samt relevanta meddelanden från kommissionen och rådets slutsatser med riktlinjer för Europeiska unionens politik gentemot dessa länder, skall utgöra en övergripande politisk ram för programplaneringen av gemenskapsstöd enligt denna förordning. Gemensamt överenskomna handlingsplaner eller andra likvärdiga dokument skall utgöra den centrala referenspunkten för de prioriteringar som skall fastställas för gemenskapsstödet.

2. Om det inte finns några avtal i enlighet med punkt 1 mellan Europeiska unionen och partnerländerna, får gemenskapsstöd ges när det är lämpligt för att fullfölja Europeiska unionens politiska mål, och det skall då planeras utifrån dessa mål.

Artikel 4

Komplementaritet, partnerskap och samfinansiering

1. Gemenskapsstöd enligt denna förordning skall i regel utgöra ett komplement till eller bidra till motsvarande nationella, regionala eller lokala strategier och åtgärder.

2. Gemenskapsstöd enligt denna förordning skall i regel fastställas i partnerskap mellan kommissionen och stödmottagarna. Partnerskapet skall där så är lämpligt inbegripa nationella, regionala och lokala myndigheter, näringslivet och arbetsmarkandens organisationer, det civila samhället och andra relevanta organ.

3. Mottagarländerna skall där så är lämpligt involvera relevanta samarbetspartner på lämplig territoriell nivå, särskilt på regional och lokal nivå, i arbetet med att förbereda, genomföra och övervaka program och projekt.

4. Gemenskapsstöd enligt denna förordning skall i regel samfinansieras av mottagarländerna genom offentliga medel, bidrag från stödmottagarna eller andra källor. Kraven på samfinansiering får upphävas i vederbörligen motiverade fall och när detta är nödvändigt för att stödja utvecklingen av det civila samhället och av icke-statliga aktörer i samband med åtgärder som syftar till att främja de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna och att stödja demokratiseringen.

Artikel 5

Samstämmighet, kompatibilitet och samordning

1. De program och projekt som finansieras enligt denna förordning skall överensstämma med Europeiska unionens politik på andra områden. De skall vara förenliga med de avtal som ingåtts av gemenskapen och dess medlemsstater med partnerländerna och stå i överensstämmelse med åtaganden enligt multilaterala avtal och internationella konventioner i vilka de är parter, inbegripet åtaganden som gäller mänskliga rättigheter, demokrati och goda styrelseformer.

2. Kommissionen och medlemsstaterna skall se till att det råder samstämmighet mellan gemenskapsstöd enligt denna förordning och finansiellt stöd som ges av gemenskapen och medlemsstaterna via andra interna och externa finansiella instrument och av Europeiska investeringsbanken (EIB).

3. Kommissionen och medlemsstaterna skall se till att det råder samordning av sina respektive stödprogram i syfte att öka effektiviteten och verkningsgraden vid tillhandahållandet av stöd i enlighet med de riktlinjer som fastställts för att förstärka den operativa samordningen när det gäller externt bistånd och för harmonisering av strategier och förfaranden. Samordningen skall innefatta regelbundna samråd och ofta förekommande utbyten av relevant information under stödprocessens olika faser, särskilt på fältet, och skall utgöra ett centralt led i medlemsstaternas och gemenskapens programplaneringsprocesser.

4. Kommissionen skall tillsammans med medlemsstaterna vidta nödvändiga åtgärder för att se till att det sker en fullgod samordning och ett effektivt samarbete med multilaterala och regionala organisationer och enheter, exempelvis internationella finansinstitut, Förenata nationernas organ, fonder och program samt givare utanför Europeiska unionen.

AVDELNING II

PROGRAMPLANERING OCH MEDELSTILDELNING

Artikel 6

Typ av program

1. Gemenskapsstöd enligt denna förordning skall genomföras inom ramen för följande:

- a) strategidokument som omfattar ett eller flera länder och som avser gränsöverskridande samarbete och fleråriga vägledande program enligt artikel 7, som inbegriper följande:
 - i) Program som omfattar ett eller flera länder och avser stöd till ett partnerland eller regionalt eller sub-regionalt samarbete mellan två eller flera partnerländer, i vilket medlemsstaterna får delta.
 - ii) Program för gränsöverskridande samarbete mellan en eller flera medlemsstater och ett eller flera partnerländer som äger rum i regioner i anslutning till deras gemensamma del av gemenskapens yttre gräns.
- b) Gemensamma operativa program för gränsöverskridande samarbete enligt artikel 9, årliga handlingsprogram enligt artikel 12 och särskilda åtgärder enligt artikel 13.

2. Program som omfattar flera länder kan omfatta åtgärder för regionöverskridande samarbete. I denna förordning skall med regionöverskridande samarbete avses ett samarbete mellan medlemsstater och partnerländer som skall vara inriktat på att möta gemensamma utmaningar, avsett att gagna alla parter och kunna genomföras var som helst på medlemsstaternas och partnerländernas territorium.

Artikel 7

Programplanering och medelstildelning

1. För program som omfattar ett eller flera länder skall strategidokument antas i enlighet med förfarandet i artikel 26.2. Strategidokumentet skall avspegla den politiska ramen och de handlingsplaner som avses i artikel 3 och vara förenliga med de principer och villkor som fastställs i artiklarna 4 och 5. Strategidokumentet skall upprättas för en period som är förenlig med de prioriteringar som fastställs i den politiska ramen, och de skall innehålla fleråriga vägledande program med vägledande fleråriga finansiella anslag och prioriterade mål för varje land eller region i överensstämmelse med dem som anges i artikel 2.2. Strategidokumentet skall ses över efter halva tiden eller när det visar sig nödvändigt och får revideras i enlighet med förfarandet i artikel 26.2.

2. Vid fastställandet av program som omfattar ett eller flera länder skall kommissionen utifrån öppna och objektiva kriterier bestämma anslagen till vart och ett av programmen med beaktande av det berörda landets eller den berörda regionens särdrag och behov, ambitionsnivån för Europeiska unionens

partnerskap med ett visst land, framstegen med att genomföra överenskomna mål, inbegripet när det gäller styrning och reformer, samt landets förmåga att förvalta och utnyttja gemenskapsstöd.

3. Enbart när det gäller gränsöverskridande samarbete och med sikte på att fastställa den förteckning över gemensamma operativa program som avses i artikel 9.1, de vägledande fleråriga anslagen och de territoriella enheter som är berättigade att delta i varje program, skall ett eller, vid behov, flera strategidokument antas i enlighet med förfarandet i artikel 26.2. Dessa strategidokument skall utarbetas med hänsyn till principerna och villkoren i artiklarna 4 och 5 och skall i princip omfatta en period på högst sju år från och med den 1 januari 2007 till och med den 31 december 2013.

4. Kommissionen skall bestämma vilka medel som skall anslås till de gränsöverskridande samarbetsprogrammen med hänsyn till objektiva kriterier såsom folkmängden i de stödberättigade områdena och andra faktorer som påverkar samarbetets intensitet, inbegripet gränsområdenas särdrag och förmåga att förvalta och tillgodogöra sig gemenskapsstöd.

5. Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) skall bidra till de program för gränsöverskridande samarbete som upprättats och genomförs enligt bestämmelserna i denna förordning. Bidraget från Eruf till åtgärder vid gränsen till partnerländer fastställs i de relevanta bestämmelserna i rådets förordning (EG) nr 1083/2006 av den 11 juli 2006 om allmänna bestämmelser om Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Sammanhållningsfonden ⁽¹⁾.

6. I händelse av kris eller hot mot demokratin, rättsstatsprincipen, de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna eller vid naturkatastrofer eller katastrofer orsakade av människan får ett brådskande förfarande tillgripas för att genomföra en särskild översyn av strategidokumentet. Översynen skall garantera samstämmighet mellan det gemenskapsstöd som ges enligt denna förordning och stöd som ges enligt andra finansiella instrument, inbegripet Europaparlamentets och rådets förordning EG, Euratom om införandet av ett stabilitetsinstrument ⁽²⁾.

AVDELNING III

GRÄNSÖVERSKRIDANDE SAMARBETE

Artikel 8

Geografiska kriterier för stödberättigande

1. De program för gränsöverskridande samarbete som avses i artikel 6.1 a ii får omfatta följande gränsregioner:

- Alla territoriella enheter som motsvarar Nuts 3-nivå eller likvärdig nivå utmed landgränserna mellan medlemsstater och partnerländer.
- Alla territoriella enheter som motsvarar Nuts 3-nivå eller likvärdig nivå utmed sjöförbindelser av större betydelse.

c) Alla territoriella enheter i kustområden som motsvarar Nuts 2-nivå eller likvärdig nivå som gränsar till ett avrinningsområde som är gemensamt för medlemsstaterna och partnerländerna.

2. För att se till att det befintliga samarbetet fullföljs och i andra motiverade fall får territoriella enheter som gränsar till dem som avses i punkt 1 delta i gränsöverskridande samarbetsprogram på de villkor som fastställs i de strategidokument som avses i artikel 7.3.

3. När program fastställs i enlighet med punkt 1 b får kommissionen, i samförstånd med parterna, föreslå att deltagandet i samarbetet utsträcks till att omfatta hela den territoriella enhet på Nuts 2-nivå på vars område den territoriella enheten på Nuts 3-nivå är belägen.

4. Förteckningen över sjöförbindelser av större betydelse skall fastställas av kommissionen i de strategidokument som avses i artikel 7.3 på grundval av avstånd och andra relevanta geografiska och ekonomiska kriterier.

Artikel 9

Programplanering

1. Gränsöverskridande samarbete enligt denna förordning skall genomföras inom ramen för fleråriga program som avser samarbete rörande en gräns eller en grupp av gränser och som omfattar fleråriga åtgärder som är inriktade på en sammanhängande uppsättning prioriteringar och som kan genomföras med gemenskapsstöd (nedan kallade "gemensamma operativa program"). De gemensamma operativa programmen skall bygga på de strategidokument som avses i artikel 7.3.

2. De gemensamma operativa programmen för landgränser och sjöförbindelser av större betydelse skall upprättas för varje enskild gräns på lämplig territoriell nivå och inbegripa territoriella enheter som tillhör en eller flera medlemsstater och en eller flera partnerländer och som kan komma i fråga för stöd.

3. De gemensamma operativa programmen för avrinningsområden skall vara multilaterala och inbegripa territoriella enheter som gränsar till ett gemensamt avrinningsområde som tillhör flera deltagande länder, inbegripet minst en medlemsstat och ett partnerland, med beaktande av de institutionella systemen och partnerskapsprincipen. De kan inbegripa bilateral verksamhet till stöd för samarbete mellan en medlemsstat och ett partnerland. Dessa program skall vara nära samordnade med transnationella samarbetsprogram som har en delvis överlappande geografisk täckning och som inrättats i Europeiska unionen i enlighet med förordning (EG) nr 1083/2006.

4. Gemensamma operativa program skall upprättas av de berörda medlemsstaterna och partnerländerna på lämplig territoriell nivå i enlighet med deras institutionella system och med beaktande av den partnerskapsprincip som avses i artikel 4.

⁽¹⁾ EUT L 210, 31.7.2006, s. 25.

⁽²⁾ Ännu ej offentliggjord i EUT.

De skall i regel omfatta en sjuårsperiod från och med den 1 januari 2007 till och med den 31 december 2013.

5. Andra länder än de deltagande länder som gränsar till ett gemensamt avrinningsområde där ett gemensamt operativt program håller på att upprättas får knytas till det gemensamma operativa programmet och erhålla gemenskapsstöd på villkoren i de tillämpningsbestämmelser som avses i artikel 11.

6. Inom ett år från den dag då de strategidokument som avses i artikel 7.3 har antagits skall de deltagande länderna för kommissionen gemensamt lägga fram förslag till gemensamma operativa program. Kommissionen skall anta varje gemensamt operativt program efter att ha bedömt om det är förenligt med denna förordning och med tillämpningsbestämmelserna.

7. De gemensamma operativa programmen får på initiativ av de deltagande länderna, de deltagande gränsregionerna eller kommissionen ses över med hänsyn till ändringar när det gäller prioriteringarna för samarbetet, socioekonomisk utveckling, resultaten av genomförandet av åtgärderna och slutsatserna från övervaknings- och utvärderingsprocessen och med hänsyn till behovet av att justera tillgängliga stödbelopp och omfördela resurserna.

8. Efter det att de gemensamma operativa programmen har antagits skall kommissionen ingå en finansieringsöverenskommelse med partnerländerna i enlighet med de relevanta bestämmelserna i rådets förordning (EG, Euratom) nr 1605/2002 av den 25 juni 2002 med budgetförordning för Europeiska gemenskapernas allmänna budget⁽¹⁾. Finansieringsöverenskommelsen skall inbegripa de rättsliga bestämmelser som krävs för att genomföra det gemensamma operativa programmet och bör även undertecknas av den gemensamma förvaltningsmyndighet som avses i artikel 10.

9. De deltagande länderna skall, med beaktande av partnerskapsprincipen, gemensamt välja ut de åtgärder som överensstämmer med prioriteringarna och åtgärderna i det gemensamma operativa program som skall få gemenskapsstöd.

10. I särskilda och vederbörligen motiverade fall, då

- a) ett gemensamt operativt program inte kan upprättas på grund av problem som uppstår i förbindelserna mellan de deltagande länderna eller mellan Europeiska unionen och ett partnerland,
- b) de deltagande länderna inte har förelagt kommissionen ett gemensamt operativt program senast den 30 juni 2010,
- c) partnerlandet inte undertecknar finansieringsöverenskommelsen senast i slutet av året efter programmets antagande,
- d) det gemensamma operativa programmet inte kan genomföras på grund av problem i förbindelserna mellan deltagande länder,

skall kommissionen, efter samråd med den eller de berörda medlemsstaterna, vidta de åtgärder som krävs för att göra det möjligt för den berörda medlemsstaten att använda bidraget från Eruf till programmet i enlighet med förordning (EG) nr 1083/2006.

Artikel 10

Förvaltning av programmen

1. De gemensamma operativa programmen skall i princip genomföras genom samfällad förvaltning av en gemensam förvaltningsmyndighet som skall vara placerad i en medlemsstat. Den gemensamma förvaltningsmyndigheten får biträdas av ett gemensamt tekniskt sekretariat.

2. De deltagande länderna får föreslå kommissionen att den gemensamma förvaltningsmyndigheten placeras i ett partnerland, förutsatt att det utsedda organet är i stånd att till fullo tillämpa de kriterier som anges i de relevanta bestämmelserna i förordning (EG, Euratom) nr 1605/2002.

3. I denna förordning avses med *gemensam förvaltningsmyndighet* varje offentlig eller privat myndighet eller offentligt eller privat organ, inbegripet staten själv, på nationell, regional eller lokal nivå, som utsetts gemensamt av den medlemsstat eller de medlemsstater och det partnerland eller de partnerländer som omfattas av ett gemensamt operativt program och som har finansiell och administrativ förmåga att förvalta gemenskapsstöd och rättslig kapacitet att ingå de avtal som krävs för tillämpning av denna förordning.

4. Den gemensamma förvaltningsmyndigheten skall ha ansvar för att det gemensamma operativa programmet förvaltas och genomförs i enlighet med principen om sund teknisk och ekonomisk förvaltning och för att säkerställa transaktionernas laglighet och korrekthet. I detta syfte skall den införa lämpliga system och standarder för förvaltning, kontroll och redovisning.

5. Förvaltnings- och kontrollsystemet för ett gemensamt operativt program skall medföra att förvaltnings-, certifierings- och revisionsfunktionerna uppdelas på lämpligt sätt, antingen genom en ändamålsenlig funktionsuppdelning inom förvaltningsmyndigheten eller genom att separata certifierings- och revisionsorgan utses.

6. För att det gemensamma operativa programmet skall vara förberett på lämpligt sätt för genomförandet får kommissionen, efter antagandet av det gemensamma operativa programmet och före undertecknandet av finansieringsöverenskommelsen, ge den gemensamma förvaltningsmyndigheten tillstånd att använda delar av programmets medel för att börja finansiera viss programverksamhet, exempelvis förvaltningsmyndighetens driftskostnader, tekniskt stöd och andra förberedande åtgärder. De närmare villkoren för denna förberedande fas skall omfattas av de tillämpningsbestämmelser som avses i artikel 11.

⁽¹⁾ EGT L 248, 16.9.2002, s. 1.

Artikel 11

Tillämpningsbestämmelser

1. Tillämpningsbestämmelser med särskilda bestämmelser för tillämpningen av denna avdelning skall antas i enlighet med förfarandet i artikel 26.2.

2. Tillämpningsbestämmelserna skall inbegripa frågor som samfinansieringsgrad, utarbetande av gemensamma operativa program, utseende av de gemensamma myndigheterna och fastställande av deras funktioner, fastställande av övervaknings- och urvalskommittéernas och det gemensamma sekretariatets roller och funktioner, stödberättigande utgifter, gemensamt projekturval, den förberedande etappen, teknisk och finansiell förvaltning av gemenskapsstöd, finansiell kontroll och revision, övervakning och utvärdering, synlighet och informationsåtgärder för potentiella stödmottagare.

AVDELNING IV

GENOMFÖRANDE

Artikel 12

Antagande av handlingsprogram

1. Handlingsprogram som utarbetas på grundval av de strategidokument som avses i artikel 7.1 skall normalt antas varje år i enlighet med förfarandet i artikel 26.2.

Kommissionen får undantagsvis, exempelvis om något handlingsprogram ännu inte har antagits, anta åtgärder som inte ingår i handlingsprogrammen, på grundval av de strategidokument och fleråriga vägledande program som avses i artikel 7 och enligt samma regler och villkor som gäller för handlingsprogrammen.

2. I handlingsprogrammen skall närmare anges uppsatta mål, åtgärdsområden, förväntade resultat, förvaltningsmetoder samt beräknat totalt finansieringsbelopp. De skall beakta erfarenheter från tidigare genomföranden av gemenskapsstöd. De skall innehålla en beskrivning av de åtgärder som skall finansieras, uppgift om finansieringsbelopp för varje åtgärd och en vägledande tidsplan för deras genomförande. De skall innehålla en definition av vilka slags resultatindikatorer som skall kontrolleras vid genomförandet av de åtgärder som finansieras inom programmet.

3. När det gäller gränsöverskridande samarbete skall kommissionen anta gemensamma program i enlighet med förfarandena i artikel 9.

4. Kommissionen skall för kännedom lägga fram handlingsprogrammen och de gemensamma programmen för gränsöverskridande samarbete för Europaparlamentet och medlemsstaterna senast en månad efter antagandet.

Artikel 13

Antagande av särskilda åtgärder som inte ingår i strategidokumenten och de fleråriga vägledande programmen

1. Vid oförutsedda och vederbörligen motiverade behov eller omständigheter skall kommissionen anta särskilda åtgärder som inte ingår i strategidokumenten eller de fleråriga vägledande programmen (nedan kallade "särskilda åtgärder").

Särskilda åtgärder får också användas för att finansiera insatser som kan underlätta övergången från katastrofbistånd till insatser för långsiktig utveckling, inbegripet insatser som syftar till att förbättra allmänhetens beredskap inför återkommande kriser.

2. Om beloppet för de särskilda åtgärderna överstiger 10 000 000 EUR, skall de antas av kommissionen i enlighet med förfarandet i artikel 26.2.

Det förfarande som avses i artikel 26.2 behöver inte tillgripas för ändringar av de särskilda åtgärderna, exempelvis för tekniska anpassningar, förlängning av genomförandeperioden, omfördelning av anslag inom ramen för den preliminära budgeten eller för ökning av budgeten med mindre än 20 % av den ursprungliga budgeten, förutsatt att ändringarna inte påverkar de ursprungliga mål som anges i kommissionens beslut.

3. För de särskilda åtgärderna skall närmare anges uppsatta mål, åtgärdsområden, förväntade resultat, förvaltningsmetoder samt beräknat totalt finansieringsbelopp. De skall innehålla en beskrivning av de åtgärder som skall finansieras, uppgift om finansieringsbelopp för varje åtgärd och en vägledande tidsplan för dess genomförande. De skall innehålla en definition av vilka slags resultatindikatorer som måste kontrolleras vid genomförandet av de särskilda åtgärderna.

4. Kommissionen skall till Europaparlamentet och medlemsstaterna för kännedom översända beslut om särskilda åtgärder vars värde inte överstiger 10 000 000 EUR, inom en månad från den dag då beslutet antogs.

Artikel 14

Stödberättigande

1. I samband med genomförande av åtgärdsprogram, gemensamma program för gränsöverskridande samarbete och särskilda åtgärder skall följande aktörer kunna komma i fråga för finansiellt stöd inom ramen för denna förordning:

- Partnerländer och partnerregioner och deras institutioner.
- Decentraliserade enheter i partnerländerna, såsom regioner, departement, provinser och kommuner.
- Gemensamma organ som inrättats av partnerländerna, partnerregionerna och gemenskapen.

- d) Internationella organisationer, inbegripet regionala organisationer, samt FN-organ, FN-kontor och FN-uppdrag, internationella finansinstitut och utvecklingsbanker, i den mån de bidrar till att uppnå målen i denna förordning.
- e) Gemenskapsinstitutioner och gemenskapsorgan, men bara när det gäller genomförande av sådana understödande åtgärder som avses i artikel 16.
- f) Europeiska unionens byråer.
- g) Följande enheter och organ i medlemsstaterna, partnerländerna och partnerregionerna eller varje annat tredjeland, i enlighet med reglerna om tillträde till gemenskapens externa bistånd enligt artikel 21, förutsatt att de bidrar till att uppnå målen i denna förordning.
- i) Offentliga eller halvstatliga organ, lokala myndigheter eller förvaltningar och grupper av dessa.
 - ii) Bolag, företag och andra privata organisationer och företag.
 - iii) Finansinstitut som beviljar, främjar och finansierar privata investeringar i partnerländerna och partnerregionerna.
 - iv) Icke-statliga aktörer enligt uppräknningen i led h.
 - v) Fysiska personer.
- h) Följande icke-statliga aktörer:
- i) Icke-statliga organisationer.
 - ii) Organisationer som företräder nationella och/eller etniska minoriteter.
 - iii) Lokala medborgargrupper och yrkessammanslutningar.
 - iv) Kooperativ, fackföreningar, näringslivsorganisationer och sociala intresseorganisationer.
 - v) Lokala organisationer (inbegripet nätverk) som deltar i decentraliserat regionalt samarbete och regional integration.
 - vi) Konsumentorganisationer, kvinnoorganisationer och ungdomsorganisationer samt organisationer inom undervisning, kultur, forskning och vetenskap.
 - vii) Universitet.
 - viii) Kyrkor samt religiösa sammanslutningar och samfund.
 - ix) Medier.
- x) Gränsöverskridande sammanslutningar, icke-statliga sammanslutningar och oberoende stiftelser.
2. Om det är nödvändigt för att uppnå målen i denna förordning, får gemenskapsstöd beviljas till organ eller aktörer som inte uttryckligen anges i denna artikel.

Artikel 15

Typer av åtgärder

1. Gemenskapsstödet skall användas för att finansiera program, projekt och alla typer av åtgärder som bidrar till att uppnå målen i denna förordning.
2. Gemenskapsstöd får även användas till
 - a) att finansiera tekniskt stöd och målinriktade administrativa åtgärder, inbegripet samarbetsåtgärder med deltagande av experter från den offentliga sektorn i medlemsstaterna och de regionala och lokala myndigheter som är involverade i programmet,
 - b) att finansiera investeringar och investeringsrelaterad verksamhet,
 - c) bidrag till EIB eller andra finansförmedlare i enlighet med artikel 23 för lånefinansiering, kapitalinvesteringar, garantifonder eller investeringsfonder,
 - d) skuldlätnadsprogram i undantagsfall och inom ramen för ett internationellt överenskommet program för skuldlättnader,
 - e) sektorspecifikt eller generellt budgetstöd, om partnerlandets förvaltning av de offentliga utgifterna är tillräckligt öppen, tillförlitlig och effektiv och om partnerlandet har infört väl definierade sektorstrategier eller makroekonomiska strategier som godkänts av de största givarna, inbegripet i tillämpliga fall de internationella finansiella institutionerna,
 - f) räntesubventioner, särskilt för miljölán,
 - g) försäkring mot icke-kommersiella risker,
 - h) bidrag till en fond som inrättats av gemenskapen, medlemsstaterna, internationella och regionala organisationer, andra givare eller partnerländer,
 - i) bidrag till internationella finansinstituts eller regionala utvecklingsbankers kapital,
 - j) finansiering av kostnader som krävs för en effektiv förvaltning och övervakning av projekt och program av de länder som får del av gemenskapsstöd,
 - k) finansiering av mikroprojekt,
 - l) åtgärder för livsmedelssäkerhet.

3. Gemenskapsstöd får i princip inte användas för att finansiera skatter, tullavgifter eller andra pålagor.

Artikel 16

Understödjande åtgärder

1. Finansieringen från gemenskapen får även täcka utgifter för förberedelse-, uppföljnings-, övervaknings-, revisions- och utvärderingsåtgärder som är direkt nödvändiga för att tillämpa denna förordning och förverkliga dess mål, exempelvis undersökningar, möten, informationsåtgärder, upplysningskampanjer, publicerings- och utbildningsåtgärder, inbegripet utbildningsåtgärder för partner så att de kan delta i programmets olika steg, utgifter med anknytning till datornät som används för informationsutbyte samt varje annan utgift för administrativt eller tekniskt stöd som kommissionen kan åsamkas för programmets förvaltning. Den skall också täcka utgifter vid kommissionens delegationer för administrativt stöd som krävs för att förvalta åtgärder som finansieras inom ramen för denna förordning.

2. Dessa understödjande åtgärder behöver inte nödvändigtvis omfattas av flerårig programplanering och får därför finansieras även om de inte omfattas av strategidokumentet och de fleråriga vägledande programmen. De får dock även finansieras inom ramen för de fleråriga vägledande programmen. Kommissionen skall anta understödjande åtgärder som inte omfattas av fleråriga vägledande program i enlighet med artikel 13.

Artikel 17

Samfinansiering

1. De åtgärder som finansieras enligt denna förordning får omfattas av samfinansiering, bland annat med följande parter:

- a) Medlemsstaterna, deras regionala och lokala myndigheter och deras offentliga och halvoffentliga organ.
- b) EES-länderna, Schweiz och andra givarländer, särskilt deras offentliga och halvoffentliga organ.
- c) Internationella organisationer, inbegripet regionala organisationer, och särskilt med internationella och regionala finansinstitut.
- d) Bolag, företag och andra privata organisationer och aktörer samt andra icke-statliga aktörer.
- e) Stödmottagande partnerländer och partnerregioner.

2. Vid parallell samfinansiering delas projektet eller programmet upp i flera tydligt identifierbara delprojekt som vart och ett skall finansieras av de olika partner som svarar för samfinansieringen, så att det alltid klart framgår för vilket slutligt ändamål medlen använts. Vid gemensam samfinansiering fördelas den totala kostnaden för projektet eller programmet mellan de partner som svarar för samfinansieringen och medlen läggs samman så att det inte går att identifiera finansieringskällan för en bestämd delverksamhet inom ramen för projektet eller programmet.

3. Vid gemensam samfinansiering får kommissionen ta emot och för de organs räkning som avses i punkt 1 a, b och c förvalta medel som är avsedda för genomförandet av gemensamma åtgärder. Sådana medel skall behandlas som inkomster som avsatts för särskilda ändamål, i enlighet med artikel 18 i förordning (EG, Euratom) nr 1605/2002.

Artikel 18

Förvaltningsformer

1. Kommissionen skall genomföra insatser inom ramen för denna förordning i enlighet med förordning (EG, Euratom) nr 1605/2002.

2. Kommissionen får besluta att överlåta uppgifter som avser myndighetsutövning, särskilt uppgifter som avser budgetgenomförande, till de organ som avses i artikel 54.2 c i förordning (EG, Euratom) nr 1605/2002 om de har erkänt internationellt anseende, uppfyller kraven i internationellt erkända förvaltnings- och kontrollsystem och övervakas av en offentlig myndighet.

3. Kommissionen får ingå ramavtal med partnerländerna, som skall vidta alla åtgärder som krävs för att se till att gemenskapsstödet genomförs på ett effektivt sätt och att gemenskapens ekonomiska intressen skyddas.

4. Vid decentraliserad förvaltning får kommissionen besluta att använda sig av det stödmottagande partnerlandets eller den stödmottagande partnerregionens förfaranden för upphandling eller förfaranden för beviljande av bidrag, förutsatt att

- a) det mottagande partnerlandets eller den mottagande partnerregionens förfaranden följer principerna om insyn och öppenhet, proportionalitet, likabehandling och icke-diskriminering samt utesluter varje intressekonflikt,
- b) det mottagande partnerlandet eller den mottagande partnerregionen förbinder sig att regelbundet kontrollera att de åtgärder som finansieras genom gemenskapsbudgeten har genomförts korrekt, vidta lämpliga åtgärder för att förhindra oegentligheter och bedrägeri och, om det är nödvändigt, vidta rättsliga åtgärder för att kräva tillbaka belopp som betalats ut på felaktiga grunder.

Artikel 19

Budgetmässiga åtaganden

1. Budgetmässiga åtaganden skall göras på grundval av beslut som kommissionen har fattat i enlighet med artiklarna 9.6, 12.1, 13.1 och 16.2.

2. Budgetmässiga åtaganden för åtgärder som sträcker sig över flera budgetår får delas upp i årliga delåtaganden, spridda över flera år.

3. Finansiering från gemenskapen får juridiskt sett ske inom ramen för bland annat finansieringsöverenskommelser, överenskommelser om bidrag, upphandlingskontrakt och anställningsavtal.

Artikel 20

Skydd av gemenskapens ekonomiska intressen

1. Varje överenskommelse som ingås med stöd av denna förordning skall innehålla bestämmelser om skydd av gemenskapens ekonomiska intressen, särskilt med avseende på oegentligheter, bedrägeri, korruption och annan olaglig verksamhet, i enlighet med rådets förordningar (EG, Euratom) nr 2988/95 av den 18 december 1995 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen⁽¹⁾ och (Euratom, EG) nr 2185/96 av den 11 november 1996 om de kontroller och inspektioner på platsen som kommissionen utför för att skydda Europeiska gemenskapernas finansiella intressen mot bedrägerier och andra oegentligheter⁽²⁾ och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1073/1999 av den 25 maj 1999 om utredningar som utförs av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf)⁽³⁾.

2. Det skall i en sådan överenskommelse uttryckligen anges att kommissionen och revisionsrätten skall ha rätt att utföra revisioner, inbegripet granskningar av handlingar eller på platsen hos varje kontraktspart eller underentreprenör som har mottagit gemenskapsmedel. Det skall också uttryckligen anges att kommissionen skall ha rätt att genomföra kontroller och inspektioner på platsen i enlighet med förordning (Euratom, EG) nr 2185/96.

3. I alla kontrakt som sluts i samband med genomförandet av gemenskapsstödet skall kommissionens och revisionsrättens möjligheter att utöva de rättigheter som nämns i punkt 2 säkerställas under och efter genomförandet av kontrakten.

Artikel 21

Deltagande i anbudsförfaranden och kontrakt

1. Deltagande i tilldelning av upphandlingskontrakt eller kontrakt om bidrag som finansieras genom denna förordning skall vara öppet för alla fysiska personer som är medborgare i och juridiska personer som är etablerade i någon av gemenskapens medlemsstater, i länder som är stödmottagare enligt denna förordning, i länder som är stödmottagare inom ramen för ett instrument för stöd inför anslutningen, upprättat genom rådets förordning (EG) nr 1085/2006 av den 17 juli 2006 om upprättande av ett instrument för stöd inför anslutningen⁽⁴⁾ eller i någon EES-medlemsstat.

2. Kommissionen får i vederbörligen motiverade fall tillåta deltagande av fysiska personer som är medborgare i och juridiska personer som är etablerade i länder som av tradition har ekonomiska eller geografiska band till eller handelsförbindelser med grannländer, och även tillåta användning av varor och utrustning av annat ursprung.

3. Deltagande i tilldelning av upphandlingskontrakt eller kontrakt om bidrag som finansieras genom denna förordning skall även vara öppet för alla fysiska personer som är medborgare i och juridiska personer som är etablerade i något annat land än de länder som omfattas av punkt 1, i de fall då ömsesidigt

tillträde till externt bistånd har fastställts. Ömsesidigt tillträde skall beviljas om ett land beviljar medlemsstaterna och det berörda mottagarlandet tillträde på lika villkor.

Ömsesidigt tillträde till gemenskapens externa bistånd skall fastställas genom ett särskilt beslut avseende ett visst land eller en viss regional grupp länder. Ett sådant beslut skall antas av kommissionen i enlighet med det förfarande som avses i artikel 26.2, och det skall gälla i minst ett år.

Ömsesidigt tillträde till gemenskapens externa bistånd skall beviljas på grundval av en jämförelse mellan gemenskapen och övriga givare och skall avse sektorn eller hela landet, oavsett om det är ett givarland eller ett mottagarland. Beslutet att bevilja ett givarland ömsesidighet skall ske på grundval av hur öppet och enhetligt givarstödet är och på dess proportionalitet, inbegripet dess kvalitativa och kvantitativa art. Samråd skall ske med mottagarländerna inom ramen för den process som beskrivs i denna punkt.

4. Deltagande i tilldelning av upphandlingskontrakt eller kontrakt om bidrag som finansieras genom denna förordning skall vara öppet för internationella organisationer.

5. Experter som föreslås i samband med förfaranden för tilldelning av kontrakt behöver inte uppfylla de nationalitetsvillkor som anges ovan.

6. Varor och utrustning som köps in med stöd av kontrakt som finansieras enligt denna förordning skall ha ursprung i gemenskapen eller ett land som har rätt att delta enligt denna artikel. Begreppet "ursprung" enligt denna förordning definieras i den berörda gemenskapslagstiftningen om ursprungsregler för tulländamål.

7. Kommissionen får i vederbörligen motiverade fall tillåta deltagande av fysiska personer som är medborgare i och juridiska personer som är etablerade i andra länder än de som anges i punkterna 1, 2 och 3, eller förvärv av varor och utrustning av annat ursprung än det som anges i punkt 6. Undantag får medges om produkterna eller tjänsterna inte finns att tillgå på de berörda ländernas marknader, i synnerligen brådskande fall eller om reglerna för rätt till deltagande skulle göra det omöjligt eller särskilt svårt att genomföra ett projekt, ett program eller en åtgärd.

8. När gemenskapens finansiering avser en åtgärd som genomförs genom en internationell organisation, skall deltagandet i de tillämpliga kontraktsförfarandena vara öppet för alla fysiska eller juridiska personer som är berättigade att delta enligt punkterna 1, 2 och 3 samt för alla fysiska eller juridiska personer som är berättigade att delta enligt den organisationens regler, och det skall sörjas för att alla givare får en jämlik behandling. Samma regler skall gälla för utrustning, material och experter.

När gemenskapens finansiering avser en åtgärd som samfinansieras med en medlemsstat, med ett tredjeland för vilket ömsesidigheten i punkt 3 gäller, eller med en regional

⁽¹⁾ EGT L 312, 23.12.1995, s. 1.

⁽²⁾ EGT L 292, 15.11.1996, s. 2.

⁽³⁾ EGT L 136, 31.5.1999, s. 1.

⁽⁴⁾ EUT L 210, 31.7.2006, s. 82.

organisation, skall deltagandet i de tillämpliga kontraktsförfarandena vara öppet för alla fysiska eller juridiska personer som är stödberättigade enligt punkterna 1, 2 och 3 samt för alla fysiska eller juridiska personer som är stödberättigade enligt bestämmelserna i en sådan medlemsstat, ett sådant tredjeland eller en sådan regional organisation. Samma regler skall gälla för utrustning, material och experter.

9. Om det gemenskapsstöd som beviljas enligt denna förordning förvaltas av en sådan gemensam förvaltningsmyndighet som avses i artikel 10, skall reglerna för upphandling fastställas i de tillämpningsbestämmelser som avses i artikel 11.

10. Anbudsgivare som har tilldelats kontrakt enligt denna förordning skall iakttä de grundläggande arbetsnormer som fastställs i Internationella arbetsorganisationens (ILO) konventioner.

11. Punkterna 1–10 skall med avseende på målen med åtgärden inte påverka deltagandet av kategorier av organisationer som av naturliga skäl eller på grund av sin placering är berättigade att delta.

Artikel 22

Förhandsfinansiering

Ränta på belopp som ställs till en mottagares förfogande vid förhandsfinansiering skall räknas av från slutbetalningen.

Artikel 23

Medel som ställs till EIB:s eller andra finansförmedlares förfogande

1. De medel som avses i artikel 15.2 c skall förvaltas av finansförmedlare, EIB eller varje annan bank eller organisation med förmåga att förvalta medlen.

2. Kommissionen skall från fall till fall anta genomförandebestämmelser för punkt 1 med avseende på riskdelning, ersättning till den för genomförandet ansvariga förmedlaren, medelsutnyttjande, uppbörd av avkastning på medlen samt villkor för verksamhetens avslutande.

Artikel 24

Utvärdering

1. För att kontrollera om målen har nåtts och för att kunna utarbeta rekommendationer om hur verksamheten kan förbättras i framtiden skall kommissionen regelbundet utvärdera resultaten av geografiska eller gränsöverskridande strategier och program, resultaten av sektorstrategier samt effektiviteten i programplaneringen.

2. Kommissionen skall överlämna utvärderingsrapporter av vikt till den kommitté som avses i artikel 26 för diskussion. Dessa rapporter och diskussioner skall beaktas vid framtida utformning av program och tilldelning av medel.

AVDELNING V

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 25

Årsrapport

Kommissionen skall granska framstegen i genomförandet av de åtgärder som vidtas med stöd av denna förordning och varje år för Europaparlamentet och rådet lägga fram en rapport om genomförandet av gemenskapsstöd. Rapporten skall också överlämnas till Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén. Den skall innehålla uppgifter för det föregående året om finansierade åtgärder och resultatet av övervaknings- och utvärderingsåtgärder samt uppgifter om budgetgenomförandet med avseende på åtaganden och betalningar fördelade på länder, regioner och samarbetsområden.

Artikel 26

Kommitté

1. Kommissionen skall biträdas av en kommitté.

2. När hänvisning sker till denna punkt skall artiklarna 4 och 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas.

Den tid som avses i artikel 4.3 i beslut 1999/468/EG skall vara 30 dagar.

3. Kommittén skall själv anta sin arbetsordning.

4. En observatör från EIB skall delta i kommitténs förhandlingar i samband med frågor som rör EIB.

5. För att underlätta dialogen med Europaparlamentet skall kommissionen regelbundet informera Europaparlamentet om kommitténs överläggningar och tillhandahålla relevanta dokument, inbegripet dagordning, åtgärdsförslag och kortfattade protokoll från sammanträdena i enlighet med artikel 7.3 i beslut 1999/468/EG.

Artikel 27

Deltagande av ett tredjeland som inte är förtecknat i bilagan

1. När kommissionen antar de handlingsprogram som avses i artikel 12 eller de särskilda åtgärder som avses i artikel 13, får den för att säkra samstämmighet och effektivitet i gemenskapsstödet besluta att länder, territorier eller regioner som kan komma i fråga för stöd inom ramen för andra instrument för gemenskapens externa bistånd samt Europeiska utvecklingsfonden, får omfattas av åtgärder som vidtas med stöd av denna förordning, om det projekt eller program som genomförs är av global, regional eller gränsöverskridande natur.

2. Denna finansieringsmöjlighet får skrivas in i de strategidokument som avses i artikel 7.

3. Bestämmelserna i artikel 14 om vilka aktörer som kan komma i fråga för stöd och bestämmelserna i artikel 21 om deltagande i upphandlingsförfaranden skall anpassas så att det blir möjligt för de berörda länderna, territorierna och regionerna att delta.

4. När det gäller program som finansieras med hjälp av olika instrument för gemenskapens externa bistånd får deltagandet i upphandlingsförfaranden vara öppet för alla fysiska och juridiska personer i de länder som kommer i fråga för stöd enligt de olika instrumenten.

Artikel 28

Tillfälligt upphävande av gemenskapsstödet

1. Utan att det påverkar tillämpningen av de bestämmelser om tillfälligt upphävande av stödet som fastställs i avtal om partnerskap och samarbete eller associeringsavtal med partnerländerna eller partnerregionerna, får rådet, om ett partnerland inte följer de principer som anges i artikel 1, med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen vidta alla lämpliga åtgärder beträffande varje gemenskapsstöd som partnerlandet beviljats inom ramen för denna förordning.

2. I dessa fall skall gemenskapsstödet i första hand användas till att stödja icke-statliga aktörer när det gäller åtgärder som har som mål att främja de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna och att stödja demokratiseringsprocessen i partnerländerna.

Artikel 29

Finansieringsram

1. Finansieringsramen för tillämpningen av denna förordning skall vara 11 181 000 000 EUR för perioden 2007–2013, fördelade på följande sätt:

- a) Minst 95 procent av finansieringsramen skall tilldelas de program som omfattar ett eller flera länder och som avses i artikel 6.1 a i.

- b) Upp till 5 procent av finansieringsramen skall tilldelas de program för gränsöverskridande samarbete som avses i artikel 6.1 a ii.

2. De årliga bemyndigandena skall fastställas av budgetmyndigheten inom de gränser som anges i budgetramen.

Artikel 30

Översyn

Kommissionen skall senast den 31 december 2010 till Europaparlamentet och rådet överlämna en rapport med en utvärdering av tillämpningen av denna förordning under de tre första åren samt, om så behövs, ett lagstiftningsförslag om införande av nödvändiga ändringar i förordningen och i den finansiella fördelning som avses i artikel 29.1.

Artikel 31

Upphävande

1. Från och med den 1 januari 2007 skall förordningarna (EEG) nr 1762/92, (EG) nr 1734/94 och (EG) nr 1488/96 upphöra att gälla.

2. De upphävda förordningarna skall fortsätta att gälla för rättsakter och åtaganden som avser genomförande av budgetåren före 2007.

Artikel 32

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft tjugo dagar efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Den skall tillämpas från och med den 1 januari 2007 till och med den 31 december 2013.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Strasbourg den 24 oktober 2006.

På Europaparlamentets vägnar

J. BORRELL FONTELLES

Ordförande

På rådets vägnar

P. LEHTOMÄKI

Ordförande

*BILAGA***Partnerländer som avses i artikel 1**

Algeriet

Armenien

Azerbajdzjan

Egypten

Georgien

Israel

Jordanien

Libanon

Libyen

Moldavien

Marocko

Palestinska myndigheten för Västbanken och Gaza

Ryska federationen

Syrien

Tunisien

Ukraina

Vitryssland
